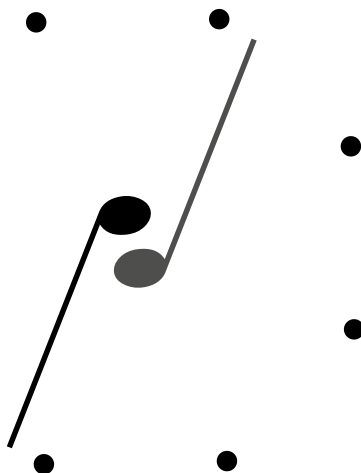

תיזמון זה הכול.
אז נא להגיע בזמן:

לורנצוני התזמורת

בשיטה מנצחת

נערך ועומד ע"י: אליהו פריד

0548-52-70-37

E-Mail: studiofried@gmail.com

כל הזכויות שמורות (c) אליהו פריד 2024

שם התלמיד: _____

טלפון בבית: _____

שעת השיעור: _____

רמת התלמיד

מבין רבעים ויודע לנגן אסטה אסטה.

מתחיל

מבין שמיניות ויודע לנגן מקצבי שמיניות בסיסיים.

מתחיל פלוס

מבין שש עשרית ויודע לנגן מקצבי פאנק מבוססי שש עשרית.

מתחיל כפול

מבין שתי שש עשריות ברצף ויודע לשלב אותם בבס ובסנר.

מתחיל מכופל

מבין שלוש שש עשריות ברצף ויודע לשלב אותם בבס ובסנר.

מתחיל משולש

מבין את כל השש עשריות ומתחיל להבין גם חלקי שלושים ושניים.

מתחיל בריבוע

תלמיד יקר,

בחוברת זו, תלמד שיטה סיסטמטית ומתודית אשר תאפשר לך לקחת את עצמך כמה רחוק שרק תרצה.

אם תעבור על החוברת עמוד עמוד ותתאמן על כל תרגיל ביסודיות עד שתהיה מיומן בו, הרי שעד שתסיים את כל החומר הכלול בחוברת, תהיה כבר מתופף די מתקדם.

חוברת זו גם תלמד אותך, איך להתאמן בצורה יסודית ואיך לפתח את עצמך לפי שיטה. כי ברגע שתלמד ותבין את השיטה ותיישם אותה, תוכל להמשיך ולהתקדם גם בצורה עצמאית, וזוהי המטרה שלי.

א. לימוד קריאת וכתובת תווים הוא חשוב ביותר מכמה סיבות. הראשונה והחשובה היא שהרי תוכל לפתוח כל ספר וללמוד בעצמך אין סוף של חומרים כי באמת מדובר באין סוף של חומרים שתוכל להחשף אליהם.

הסיבה השניה היא, שכאשר תרצה להתאמן על תרגילים מורכבים, תוכל לכתוב אותם ולנתח איפה כל תו מתיישר במקום הנכון שלו. כאשר מתרגלים תרגילי קואורדינציה הרי שעליך לדעת באופן ברור מיקומו של כל תו ביחס לתווים האחרים.

והסיבה השלישית, תאמין או לא היא שמירה על הקצב. מתופפים שמתקשים להחזיק קצב, ע"פ רוב הדבר נובע מכך שהם אינם אמונים על החלוקות השונות של הרבע.

ב. החומר בחוברת זו בנוי על פי היררכיה ברורה בצורה מוסברת וברורה, מתופף יכול להתקדם באופן לינארי הווי אומר דרך קצרה שהיא ארוכה, או באופן אקספוננציאלי (מעריכי) הווי אומר דרך ארוכה שהיא קצרה. חשוב לי שתבין לא רק את החומר הכלול בחוברת אלא גם את ההיגיון של המבנה ההיררכי שלה. כמו בכל דבר שאתה רוצה ללמוד ככלל בחיים, עשה תורתך כלל ולא פרט. כדי ללמוד כל דבר אנו חייבים ליצור לנו תחילה את התבנית או הכלי שיוכל להכיל את המידע בצורה מאורגנת וסדורה, ותבנית זו היא יצירת כללים ועיקרים אשר כל הפרטים יפלו בה בצורה כזאת או אחרת. שים לב שחוברת זו אינה מלמדת המון מקצבים, אלא את מבנה המקצבים ולאחר מכן את הכללים והמטודות כדי לפתח מקצבים אלו לכל מקום שתרצה. אם תלמד רק פרטים תדע רק אותם ולא יותר, אך באם תלמד את הכללים ואת המטודיקה, הרי שתדע לא רק את המקצבים הכלולים בחוברת אלא גם הרבה יותר.

חוברת זו היא בעצם מבנה של כללים המסודרים בצורה היררכית והגיונית כאשר כל שלב מבוסס על שלב קודם, כולל אותו ומוסיף עליו. על כן חשוב להתקדם בדפי החוברת בצורה יסודית וסדורה.

ג. אימון הוא הדבר החשוב להתקדמות בכל מקצוע. להרבות באימון הוא דבר חשוב, אך חשוב עוד יותר להתאמן בצורה נכונה. ולאימון נכון יש כמה כללי בסיס.

1. קביעת זמן יומי. קביעת זמן של רבע שעה ביום שווה לאין ערוך מאימון כמה שעות אך בצורה לא מסודרת.

2. אחד יכול לטעות בקלות שהוא כבר יודע תרגיל מסויים בעוד שלמעשה הדבר איננו כך, כי כאשר יעבור שבוע ותנסה שוב את התרגיל אתה תמצא את עצמך מתקשה בו. על כן אל תנסה למהר את השלבים, אלא תלעס אותם היטב עד שהחומר יתעכל בזיכרון שרירי הגוף. ברגע שהשרירים עיכלו תרגיל מסויים הם יזכרו אותו לנצח. ואז, ורק אז תתקדם לתרגיל חדש המבוסס על התרגיל שעיכלת היטב. בכדי ששרירי הגוף יעכלו היטב תרגיל מסויים, יש לתרגל אותו חמש דקות ברציפות וללא הפסקה ובאותו הטמפו, ויש לתרגל אותו תחילה במקטעים של חמש דקות כארבעים פעמים עם מטרונום, לאחר מכן לתרגל אותו מידי פעם 5 דקות.

3. חשוב לזכור שמהירות היא פועל יוצא של שליטה על המקלות ועל הריבאונד, כאשר שולטים על המקלות המהירות באה ללא מאמץ, על כן אל תנסה להגביר את המהירות של המטרונום עד שאינך מרגיש לגמרי בנוח עם המהירות הנוכחית. כל תרגיל תתחיל עם מהירות של BPM 60, ובכל שלב תעלה את המהירות ב-5 BPM עד שתגיע למהירות הרצויה.

4. במקרים שחסרה לך הקואורדינציה הנחוצה לתרגיל, תתחיל לתרגל אותו ללא מטרונום כי הסדר של כל דבר הוא מכניקה, דינמיקה ואפליקציה. מומלץ לתרגל כל רבע בנפרד ואז נסה את התרגיל או המקצב הכל יחד. לאחר שתפתח את המכניקה רק אז תתחיל לתרגל אותו מול מטרונום.

5. חשוב לחלק את הזמן לכמה חלקים. ראשית, יש לתרגל יסודות בכל תחילת אימון כ-20 דק'. לאחר מכן יש להתאמן שליש מהזמן שנותר מזמן האימון שקבעת על תרגילים או מקצבים שעדיין לא אפויים לגמרי. את השליש האחרון יש להקדיש לנגן עם מוסיקה, בסופו של יום זוהי כל המטרה.

6. לעולם אל תתקע רק במה שאתה יודע ומרגיש בנוח איתו, בכדי להתקדם אתה חייב בכל תקופה להתחיל עם משהו חדש שאתה לגמרי לא מרגיש בנוח איתו. תתאכזר על עצמך כעורב, וזוהי אכזריות טובה.

7. חשוב תמיד לזכור שהמטרה באימון תרגילים הוא בכדי שתוכל לנגן את כל מה שעולה בדעתך, ולא שתתן את דעתך על מה שאתה מנגן... עד שלא הגעת לשלב הזה, הרי שיהיה זה סימן בידיך שהתרגיל המסויים עדיין לא אפוי היטב ולא התעכל היטב בזכרון השרירים ויש להתמיד ולהתאמן על התרגיל המסויים.

ולסיום, אני מקווה כי חוברת זו תהווה עבורך ערך מוסף ותלווה ותקדם אותך למשך כמה השנים הבאות.

חלק א'

לרמת מתחילים

תוכן עניינים

1.....	מבוא לתווים
4.....	רבעים
6.....	דגשים ורפים
7.....	יסודות סינגלים דאבלים ופאראדידלים
8.....	שמיניות
11.....	תזמור וסינכרון
12.....	רוק
13.....	מעברים בשמיניות
14.....	מקצבי רוק ודיסקו
18.....	תווים - שש עשרות
19.....	מקצבי שש עשרות
20.....	הדגשים בשש עשרות
21.....	תווים שש עשרות
32.....	מקצבי פאנק
33.....	תרגול כל הביטויים מול כל הביטויים
38.....	פרמוטציות
43.....	תרגול קריאת תווי שש עשרות
49.....	תרגול כתיבת תווים
50.....	מקצבים מזרחיים
51.....	פריילאך־ארגאטון
52.....	פרמוטציות בשש עשרות

תווים צורות ותצורות

בשפת התווים כמו בכל שפה כתובה, ישנם אותיות כאשר האותיות יוצרות מילים ואילו המילים יוצרות משפטים. שפת התווים כאשר לומדים אותה נכון, הרי שהיא שפה פשוטה מאוד ללמידה תיאורטית, אולם הקושי שלה היא היישום שלה בפועל, לכך נחוצה תרגול ותרגול. בחוברת זו נלמד את שפת התווים ונתרגל אותם לאט לאט. כאשר מתרגלים קריאה של תווים, חשוב ביותר לספור את הספירות השונות בקול רם. נחזור שוב על האותיות שהן צורות התווים ומשמעותן בצורה מפורטת.

תיבה שלימה נעה	
תיבה שלימה נחה.	
חצי תיבה נעה	
חצי תיבה נחה.	
רבע נע.	
רבע נח	
שמינית נע (כאשר ישנם שתי שמיניות ברצף, הדגל מתיישר לחיבור כמו זה)	
שמינית נחה	
מסמל משקל וחצי מערך התו	
שמינית מנוקדת נעה (שווה במשקל ל-3 שש עשריות)	
שמינית מנוקדת נחה (שווה במשקל ל-3 שש עשריות)	
שש עשרית נעה (כאשר ישנם שתי שש עשריות ברצף, הדגל מתחבר לחיבור כמו זה)	
שש עשרית נחה	
הוא כמשקל רבע ושמינית, בחתימת זמן של 6/8 נראה אותם הרבה.	

מאותיות אלו נוצרות מילים. ומילים אלו התצורות השונות של חלוקת הרבע. ישנם אך ורק 16 צירופים בינאריים אפשריים לכל חלוקה של 4 אשר נתרגל אחד לאחד, ואלו הם:

מילים אלו כאשר הם מצטרפות יחדיו, הרי שהן יוצרות משפטים (אנו נקרא להם מכאן ואילך פראזות) קצרים המשתרעים על פני תיבה אחד, או ארוכות המשתרעים על פני כמה תיבות.

תאמין או לא, אבל עמוד זה ממצה את כל רעיון קריאת התווים הרלוונטיים לפרק זה של החוברת ככה פשוט, והוא ישמש כרפרנס להמשך.

תווים כללי הדיקדוק

אם תראה שתי שש עשריות ברצף כזה: הרי זה A+.

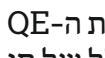
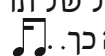
אם תראה שלושה שש עשריות ברצף כזה: הרי זה E+A.

אם תראה ארבעה שש עשריות ברצף כזה: הרי זה QE+A.

ושב תצורות אלו ניתנים לזיהוי אף ללא התווים הנחים שעומדים ב-Q.

ו. QE וה E+, דומים מאוד בצורתם לשניהם חצי דגל בצד שמאל.

אם התו מנוקד הרי שזה QE, ואם לאו הרי זה E+. ושוב, צורות אלו ניתנות לזיהוי אף ללא התו הנח.

כעת שים לב, יש כאלו שכותבים למשל את ה-QE בצורה כזאת אולם זה יסתור את הכלל של תו נח בראש תיבה. ועל כן כאן בחוברת זה יראה כך.

במידה ותפתח ספרי תופים שונים, כל מחבר עלול לכתוב תווים בשיטה מעט שונה משיטת חוברת זו, על כן כל ספר תופים מומלץ לרפרף עליו ולראות מה שיטת כתיבת התווים בו, וכן לבדוק את הסימנים של כל תוף, כי יתכנו שינויים קלים מה הרייד ומה הקראש וכדו'.

הערה: הגג של השמינית יכולה להתפרש על פני כמה שמיניות ברצף: | |

הסיבה שאני מציין את כללי הדיקדוק של תווים של חתימות זמן מבוססי רבעים היא בכדי להאיץ את קצב הלמידה של התלמיד בקריאת תווים.

בחתימות זמן מבוססי שמיניות אי זוגיות יש עוד כמה תצורות חדשות שנלמד אותם בהמשך.

החוקים שציינתי כאן, אינם רלוונטיים כלל לחתימות זמן כגון 6/8. כשנגיע לשם בחלק השני של חוברת זו נדבר על כמה כללים חדשים וכן נצטרך גם לתווים המנוקדים... אבל עוד חזון למועד.

את כל כללי הדיקדוק שאני מביא כאן, אינך צריך לזכור כרגע, רק כשנגיע ללמידת התצורות הרלוונטיות נשנן רק את החוקים שנוגעים לאותה התצורה.

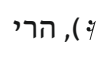
בשפת התווים כמו בכל שפה כתובה, ישנם כללי דיקדוק. חשוב לזכור כללים אלו, היות וכללי דיקדוק אלו, יעזרו לך מאוד לזכור וליישם את התצורות השונות של התווים. חשוב להדגיש כי ישנם גם שיטות שונות לכתיבת תווים. ברם בשיטה המודרנית של היום, התווים נכתבים לפי כללי דיקדוק מוגדרים.

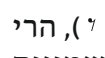
חוקי חתימות זמן מבוססי רבע כגון 5/4, 4/4, 3/4 חוק א. כל תצורת ביטוי מוגבלת לרבע שלו, ואין ביטוי היוצא מכדי הרבע.

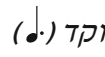
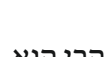
חוק ב. תו נח, לעולם תעמוד ב-Q, היינו על הרבע ותמיד יהיה לפני התו ולא אחריו.

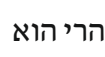
חוק ג. תצורת התווים אינם נצרכים לתו הנח שלו, היות ונוכל לזהות את הביטויים השונים לפי חוקי תצורת התווים הנעים גם ללא התו הנח. (אנו אכן נצטרך אותם בחתימות זמן אחרות, אך לצורך של חתימת זמן של רבעים הם יישמשו לנו כמידע כפול).
לאחר שהפנמנו את החוקים הראשונים, נעבור לחוקי הצורות.

תו בודד ברבע:

א. אם תראה תו של שמינית מנוקדת () הרי הוא יהיה ה-E, ואין אנו צריכים לשש עשרית הנחה שעומדת ב-Q.

ב. אם תראה תו של שמינית רגילה () הרי הוא יהיה ה-AND, ושוב אין אנו צריכים לשמינית הנחה שעומדת ב-Q.

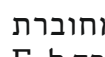
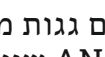
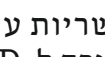
שמינית לבד כזה () תבוא אחרי רבע מנוקד () אשר לא נעסוק בו כרגע.

ג. אם תראה תו של שש עשרית () הרי הוא יהיה ה-A, ושוב אין אנו צריכים לשמינית המנוקדת הנחה שעומדת ב-Q.

ד. ל-A ישנם כמה חוקים היוצאים מחוק ג.

אם תראה תו עם חצי דגל מצד ימין, לעולם ה-A יהיה קיים. | |

שים לב שה-QA וה-EA דומים מאוד, על כן אם תראה שהתו הראשון מנוקד הרי זה QA ואם לאו הרי זה EA ושוב אין אנו צריכים לשש עשרית הנחה.

ה. כל רצף של שש עשריות עם גגות מחוברת רציפות לעולם זה A שיורד ל-AND שיורד ל-E שיורד ל-Q. | |

רבעים

א. ככלל, הרבע הוא המונח החשוב ביותר להבין בחלוקת התיבה, כרגע נאמר שאין דבר היוצא מכדי רבעו ובהמשך הלימודים תבין יותר ויותר לעומק מדוע אני אומר זאת. הרבע אינו רק חלוקה של תיבה לארבע, אלא הוא אף מיצג יחידה של חלוקה לארבע. ועל כן אם נחלק לדוגמא תיבה לחמש חלקים, הרי שלא נאמר חמש מתייחסים לרבע רק כחלוקה של תיבה, אלא נאמר חמש רבעים, נמצא כי אנו איננו ביותר להבין גם בהבנת חלוקות של יחידה וגם בהבנת מבנה התווים.

ב. בחלוקה בינארית לארבע יתכנו אך ורק 16 אפשרויות שונות של צירופים שונים. התרגיל הבא מיצג את שישה העשר הצירופים הללו, וטוב תעשה אם תשנן את כל הצירופים האפשריים של ארבעה חלקים. כדי שתזכור בקלות את ששת העשר האפשרויות צריך רק לזכור שישנם רק ארבע אפשרויות לפעימה בודדת, ארבע אפשרויות לשתי פעימות ברצף וכן ארבע אפשרויות לשלוש פעימות ברצף, ואז רק שני אפשרויות לפעימה עם מרווח, אפשרות אחת לארבע פעימות ברצף והאפשרות האחרונה היא ללא נקישה כלל.

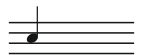

1 2 3 4 1 2 3 4 1 2 3 4 1 2 3 4
1 2 3 4 1 2 3 4 1 2 3 4 1 2 3 4
1 2 3 4 1 2 3 4 1 2 3 4 1 2 3 4
1 2 3 4 1 2 3 4 1 2 3 4 1 2 3 4

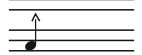
כעת נסקור מלמעלה את סוגי הנקישות על הסנר ואיזה צלילים הוא יכול להפיק.

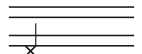
רגיל: מקישים עם קצה המקל על הסנר

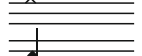
רים שוט: רים שוט נוצר כאשר המקל פוגע בחישוק ובמרכז הסנר בו זמנית.

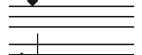
קרוס סטיק: מניחים את המקל כאשר צד אחד מונח על העור והצד השני מונח על החישוק.

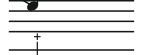
פינג: כמו רים שוט רק שקצה המקל פוגע קרוב לרים.

היי שוט: כמו קרוס סטיק רק צד שהצד השני מונח על ההייהט.

טון סגור: אחרי הנקישה לוחצים עם המקל אל תוך העור.

רבעים ♪

תרגול רבעים מול מטרונום הוא אמנם קצת משעמם, אבל בתחילה זהו התירגול הכי חשוב. יש לשים לב שכל נקישה נופלת בדיוק-בדיוק-בדיוק עם המטרונום.

4/4

דגש >

אם הנקישות עצמן הן דו-מימדיות, הרי שדינמיקה יוצרת את המימד הנוסף הנחוץ להפוך עצם דו-מימדי לעצם תלת מימדי. בהדגשה או ברפיון חלק מהתווים אנו יוצרים בנגינה שלנו דינמיקה ההופכת את הנקישות הסטטיות שלנו למוסיקה.

הבה נתרגל את ששת העשר האפשרויות שלמדנו כסינגלים לפני כן כנקישות מודגשות ברבעים.

Four staves of musical notation in 4/4 time, each containing a sequence of notes with 'R' and 'L' labels above them. The notes are quarter notes, and the labels indicate the hand used for each stroke. The sequence of labels for each staff is: R L R L R L R L R L R L R L R L.

רפה ()

וכעת נתרגל את ששת העשר האפשרויות שלמדנו כנקישות רפות.

Four staves of musical notation in 4/4 time, each containing a sequence of notes with 'R' and 'L' labels above them. The notes are quarter notes, and the labels indicate the hand used for each stroke. The sequence of labels for each staff is: R L R L R L R L R L R L R L R L.

שמיניות רציפות

עד עכשיו הכרנו את הרבעים, כעת נכיר את השמיניות. שמיניות הינן שני נקישות על כל רבע.
ברבעים ספרנו אחד שתיים שלוש ארבע. בשמיניות אנו נספור אחד ו שתיים ו שלוש ו ארבע ו.

q e + a q e + a q e + a q e + a

שמינית בודדת

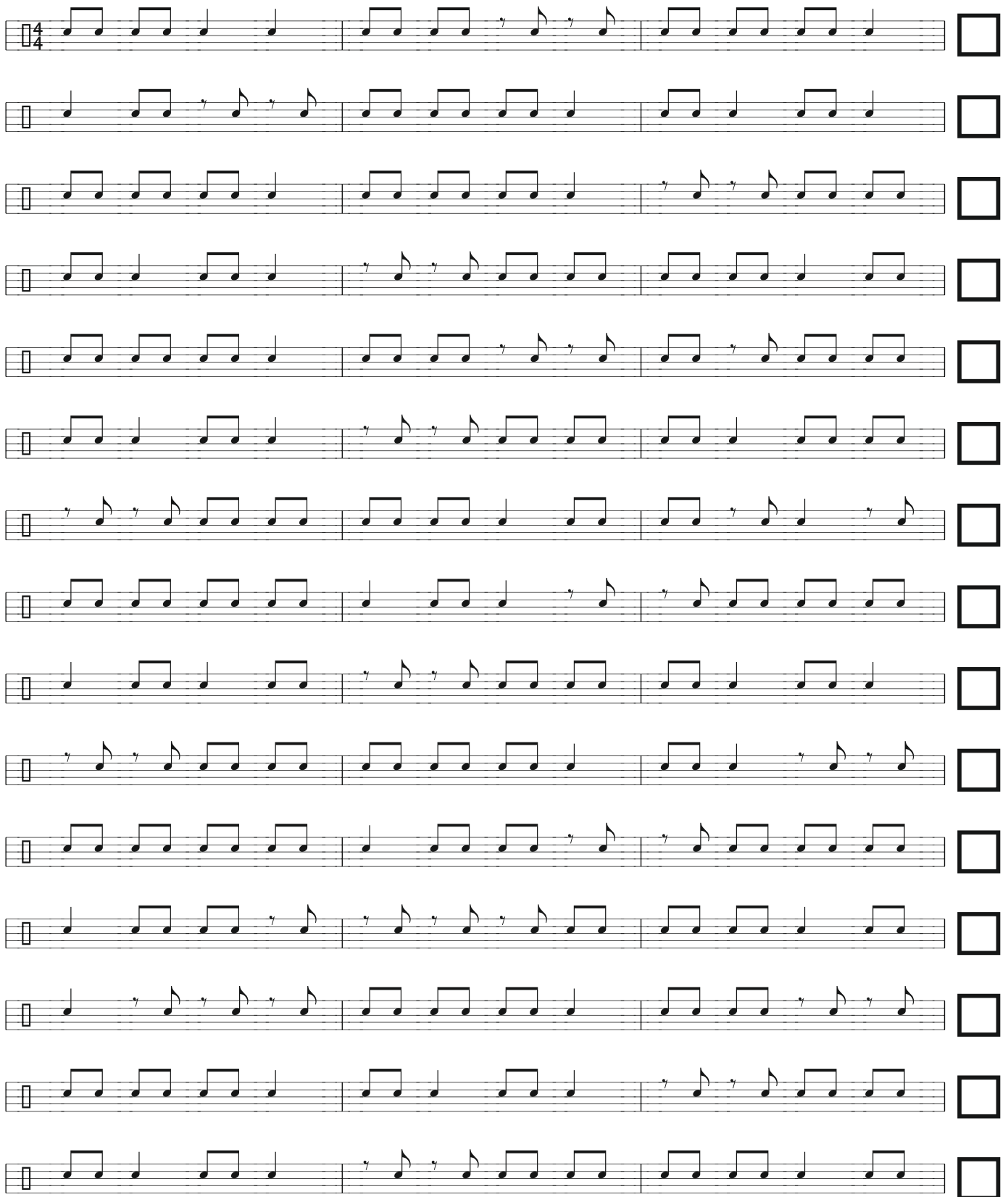
כעת נתרגל נגינת השמינית בלבד אפ-ביט.

q e + a q e + a q e + a q e + a

15 staves of musical notation, each ending with a square box.

שמיניות

כעת ננסה את התרגילים ללא גלגלי העזר.

The image shows a musical exercise sheet with 14 staves of rhythmic notation in 4/4 time. Each staff contains three measures of music with eighth and quarter notes, and rests. A small square box is at the end of each staff.

תיזמור

תיזמור, פירושו נגינת התווים על התופים השונים כגון הייטה, סנר ובס, ברגע שהתחלנו לתזמר אנו מתחילים לקבל מקצבים. נכיר תחילה את התווים המתוזמרים הרלוונטיים לנו כרגע בצורתיהם ובמיקומם על ה-"החמשה".

סינכרון ידיים ורגליים

נתחיל בתרגיל בסיסי. הקש בשתי הידיים ימין על הרייד ושמאל על הסנר. בתחילה נקיש ארבע פעימות חלשות בשתי הידיים ארבע פעימות חזקות ביד ימין כאשר יד שמאל נשארת חלשה, עוד ארבע פעימות חלשות בשתי הידיים ולאחר מכן ארבע פעימות חזקות ביד שמאל כאשר יד ימין נשארת חלשה.

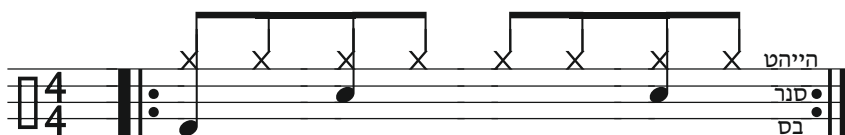
כעת נלמד את המקצב הראשון שלנו "אסטה אסטה". במקצב הזה אנו נכייל את יד ימין עם הבס ויד ימין עם הסנר. נקח אותו נורא לאט. בין כל מכה ומכה קח נשימה שלימה, נשימה ושאיפה, המטרה בתרגיל הזה הוא שהנקישה על ההיטה והבס יהיו בדיוק באותו הזמן, וכן הנקישה של ההיטה והסנר יהיו בדיוק באותו הזמן.

- כעת ניקח את מקצב האסטה אסטה, אך כעת אנו נתרגל דינמיקה.
- תרגיל א. אנו נדגיש את ההיטה, כאשר הסנר והבס ינוגנו חלש.
- תרגיל ב. אנו נדגיש את הבס ואילו את ההיטה והסנר חלש.
- תרגיל ג. אנו נדגיש את הסנר ואילו הייטה והבס חלש.
- תרגיל ד. אנו נדגיש על ההיטה את הרבעים.
- תרגיל ה. אנו נדגיש על ההיטה את השמיניות.

-
-
-
-
-

לפני שנתחיל ללמוד כמה מקצבי רוק, אנו נתרגל את המקצב הבא מול מטרנום. שים לב שהבס הראשון נופל בדיוק ב-1.

רוק

רוק מנוגן בשמיניות על ההייהט. הבס ינגן את הרבע הראשון והשלישי ואילו הסנר ינוגן על הרבע השני והרביעי. הרי שברוק הבסיסי יש לנו שמיניות ורבעים המתוזמרים בין הבס לסנר. הרבע השני והרביעי קרוי באקביט.

(רוק הוא לא רק מקצב אלא אף תבנית בסיס לפופ, דיסקו, פאנק ועוד.)

- כמו במקצב הקודם האסטה אסטה, אנו נתרגל דינמיקה.
- תרגיל א. אנו נדגיש את ההייהט, כאשר הסנר והבס ינוגנו חלש.
- תרגיל ב. אנו נדגיש את הבס ואילו את ההייהט והסנר חלש.
- תרגיל ג. אנו נדגיש את הסנר ואילו ההייהט והבס חלש.
- תרגיל ד. אנו נדגיש על ההייהט את הרבעים.
- תרגיל ה. אנו נדגיש על ההייהט את השמיניות (ובעצם בכך קיבלנו את הדיסקו).

כעת נלמד עוד 6 אפשרויות היוצאות בצירוף שלושת השמיניות אשר הסנר אינו מנוגן בהם.

נסה לשלב את מקצבי הרוק שתירגלת עד עכשיו למקצב אחד המתפרס על פני שתי תיבות.

מקצבים אלו הם הבסיס לכל המקצבים עם באק ביט מהפשוטות ועד למורכבות. על מנת שתוכל להתקדם ולהבנות על גבי מקצבים אלו, הרי שעליך להושיב אותם בצורה מדויקת. יש להתחיל בטמפו נמוך ולאט לאט להגביר את המהירות עד לטמפו של 100 BPM לפחות. לאחר שהתרגלת לכל אחד מהמקצבים המתוארים ואתה מרגיש בנוח איתם, יש לנגן אותם יחד עם מוסיקה בטמפו נמוך ועם מוסיקה בטמפו גבוה.

מעברים שמיניות

מעברים בנגינה יכולים להוות כגשר או מחלק בין חלק אחד של השיר למשנהו. ישנם שני סוגים עיקריים של מעברים שנכיר. האחד הוא מעבר הרמוני והשני הוא מעבר מחמיא. מעבר הרמוני הוא כאשר כל הנגנים על הכלי שלהם מנגנים את אותו פעימת המעבר כמו נגיד "פא פא פפא פפא".

ואילו המעבר המחמיא הוא כאשר המעבר ממלא חלל שנוצר ע"י כך שנוצרת אתנחתא קצרה בנגינה והמתופף ממלא חלל ריק זה שנוצר עם מעבר על התופים. כאשר מדובר במעבר הרמוני, הרי שבחירת התזמור של המעבר על התופים הוא פן נוסף שהמתופף צריך לתת את דעתו עליו.

לרוב כאשר עוברים מקטע רגוע של השיר לקטע היותר אנרגטי שלו, המתופף יבצע מעבר ארוך יותר עם יותר תווים או במילים אחרות המעבר יאופיין בהענקת יותר מידע לשומע. כאשר עוברים מקטע אנרגטי של השיר לחלק רגוע יותר, הרי שהמעבר יהיה קצר יותר עם ופחות תווים.

נגן צריך לא רק להקשיב לשיר אלא אף להיות קשוב אליו. למערכת התופים יש נוכחות גדולה הרבה יותר משאר כלי הנגינה, ובקלות הוא יכול לדרוס את הנגנים האחרים. ועל כן מתופף טוב, הוא לא רק מתופף שיודע לבצע מעברים מהירים ומורכבים. אלא מתופף שיודע להעניק ערך מוסף לשיר וכלי הנגינה האחרים.

הבה נלמד כמה מעברים פראקטיים אשר יתחילו גם לתרגל אותך לעבור בין התופים. כמו תמיד יש לתרגל מול מטרונום במהירות נמוכה כאשר הדגש הוא על חזרה ל"וואן" בזמן.

The image shows five musical exercises in 4/4 time. Each exercise is presented on a single staff with a square box at the end. The first measure of each exercise shows a bass drum pattern labeled "מקצב כלשהו" (any rhythm). The second measure shows different rhythmic patterns:

- Exercise 1: A pattern of three eighth notes labeled "X3".
- Exercise 2: A pattern of eighth notes labeled "סנר" (snare).
- Exercise 3: A pattern of eighth notes labeled "טום 1" (tom 1).
- Exercise 4: A pattern of eighth notes labeled "טום 2" (tom 2).
- Exercise 5: A pattern of eighth notes labeled "פלור" (flour).

רוק רבעים

כעת ננסה לנגן את מקצבי הרוק הבסיסיים כאשר יד ימין תנגן רק רבעים. שים לב שנגינת רבעים על ההיט מול שמיניות בבס, מהווה את התשתית לנגינת חלקי שש עשרה מול שמיניות.

נסה לשלב את מקצבי הרוק שתירגלת עד עכשיו למקצב אחד המתפרס על פני שתי תיבות.

דיסקו שמיניות

כעת ננגן את אותם המקצבים אבל כדיסקו, יד ימין מנגנת רק את השמיניות הווי אומר שאנו ננגן על ההיטה רק את ה"אנד" של כל רבע.

נסה לשלב את מקצבי הרוק שתירגלת עד עכשיו למקצב אחד המתפרס על פני שתי תיבות.

רוק למתקדמים

כעת ננסה לנגן את מקצבי הרוק הבסיסיים כאשר יד ימין תנגן על הרייד במקום על ההיט את השמיניות וכעת ננגן עם רגל שמאל על הרבעים.

Three staves of musical notation for a rock rhythm exercise. Each staff starts with a 4/4 time signature and a square box containing a 4. The notation consists of eighth notes with 'x' marks above them, indicating a specific rhythmic pattern. The first staff has a repeat sign and a square box at the end. The second and third staves also have square boxes at the end.

נסה לשלב את מקצבי הרוק שתירגלת עד עכשיו למקצב אחד המתפרס על פני שתי תיבות.

A single staff of musical notation for a rock rhythm exercise. It starts with a 4/4 time signature and a square box containing a 4. The notation consists of eighth notes with 'x' marks above them, indicating a specific rhythmic pattern. The staff has a repeat sign and a square box at the end.

רוק למתקדמים

כעת ננסה לנגן את מקצבי הרוק הבסיסיים כאשר יד ימין תנגן על הרייד במקום על ההיט שמיניות וגם ננגן עם רגל שמאל את כל השמיניות.

Three staves of musical notation for a rock rhythm exercise. Each staff starts with a 4/4 time signature and a square box containing a 4. The notation consists of eighth notes with 'x' marks above them, indicating a specific rhythmic pattern. The first staff has a repeat sign and a square box at the end. The second and third staves also have square boxes at the end.

נסה לשלב את מקצבי הרוק שתירגלת עד עכשיו למקצב אחד המתפרס על פני שתי תיבות.

A single staff of musical notation for a rock rhythm exercise. It starts with a 4/4 time signature and a square box containing a 4. The notation consists of eighth notes with 'x' marks above them, indicating a specific rhythmic pattern. The staff has a repeat sign and a square box at the end.

רוק למתקדמים

בתרגיל הבא ננגן את מקצבי הרוק הבסיסיים כאשר יד ימין תנגן על הרייד את כל השמיניות וברגל שמאל רק את השמינית של כל רבע, הינו רק ב-AND.

נסה לשלב את מקצבי הרוק שתירגלת עד עכשיו למקצב אחד המתפרס על פני שתי תיבות.

רוק למתקדמים

בתרגיל הבא, יד ימין מנגנת רבעים על הרייד בעוד שרגל שמאל מנגנת רק את השמיניות עם דוושת ההייהט.

נסה לשלב את מקצבי הרוק שתירגלת עד עכשיו למקצב אחד המתפרס על פני שתי תיבות.

דיסקו למתקדמים

בתרגיל הבא ננגן את מקצבי הדיסקו הבסיסיים כאשר יד ימין תנגן על הרייד רק את השמיניות, היינו ה-"AND" של כל רבע, ורגל שמאל תנגן את הרבעים.

נסה לשלב את מקצבי הדיסקו שתירגלת עד עכשיו למקצב אחד המתפרס על פני שתי תיבות.

דיסקו למתקדמים

בתרגיל הבא הוא בדיוק כמו התרגיל הקודם, רק שהפעם היד מנגנת על ההייהט ומה שיצא הם פתיחות של ההייהט.

נסה לשלב את מקצבי הדיסקו שתירגלת עד עכשיו למקצב אחד המתפרס על פני שתי תיבות.

שש עשרות

עד עכשיו הכרנו את הרבעים ואת השמיניות כעת נכיר את השש עשרות. בשש עשרות אנו מקישים 4 פעימות במרווח שווה על כל רבע. אם בשמיניות ספרנו 1 ו 2 ו 3 ו 4 ו, הרי שבשש עשרות אנו נספור 1e+a 2e+a 3e+a 4e+a

הרבעים והשמיניות יוצרות 3 תצורות מתוך חמשת העשר הצירופים האפשריים, כעת שאנו עוברים לשש עשרות, נכיר את שאר 12 התצורות הנוספות האפשריות אחד לאחד. בכל שלב נכיר תצורה חדשה ונשלב אותה בתרגילים יחד עם תווים שכבר הכרנו. בכל תיבה יסומן הספירה שלה ובשאר

q e + a q e + a q e + a q e + a

מקצבי שש עשרות

בתרגיל הבא ננגן את שוב את מקצבי הרוק הבסיסיים, רק שהפעם ננגן על ההיטה עם שתי הידיים שש עשרות. אם נדגיש את הרבעים אז זה רוק של שש עשרות ואם נדגיש את האפ ביטים של השמיניות אז זה דיסקו. זוהי גם הזדמנות טובה לאמן את הידיים עם סינגלים.

וכמו בכל המקצבים, נשלב את המקצבים כמקצב המתפרס על פני שתי תיבות.

דיסקו שש עשרות

כעת ננגן את אותו המקצב אבל כדיסקו שש עשרות, אנו נפתח את ההיטה בכל שמינית.

נסה לשלב את הדיסקו שש עשרות שתירגלת למקצב אחד המתפרס על פני שתי תיבות.

הדגשים בשש עשרות

תירגול הדגשים הוא חשוב לפתח דינמיקה בנגינה. אנו נגן שש עשרות רציפות בידיים,
ימין שמאל ימין שמאל ונדגיש את התווים המסומנים ב- ">".

15 staves of musical notation for rhythmic training. Each staff contains a sequence of rhythmic patterns: groups of six eighth notes followed by groups of six sixteenth notes. The sixteenth notes in each group are marked with an accent (>) above them. To the right of each staff is an empty square box for marking progress.

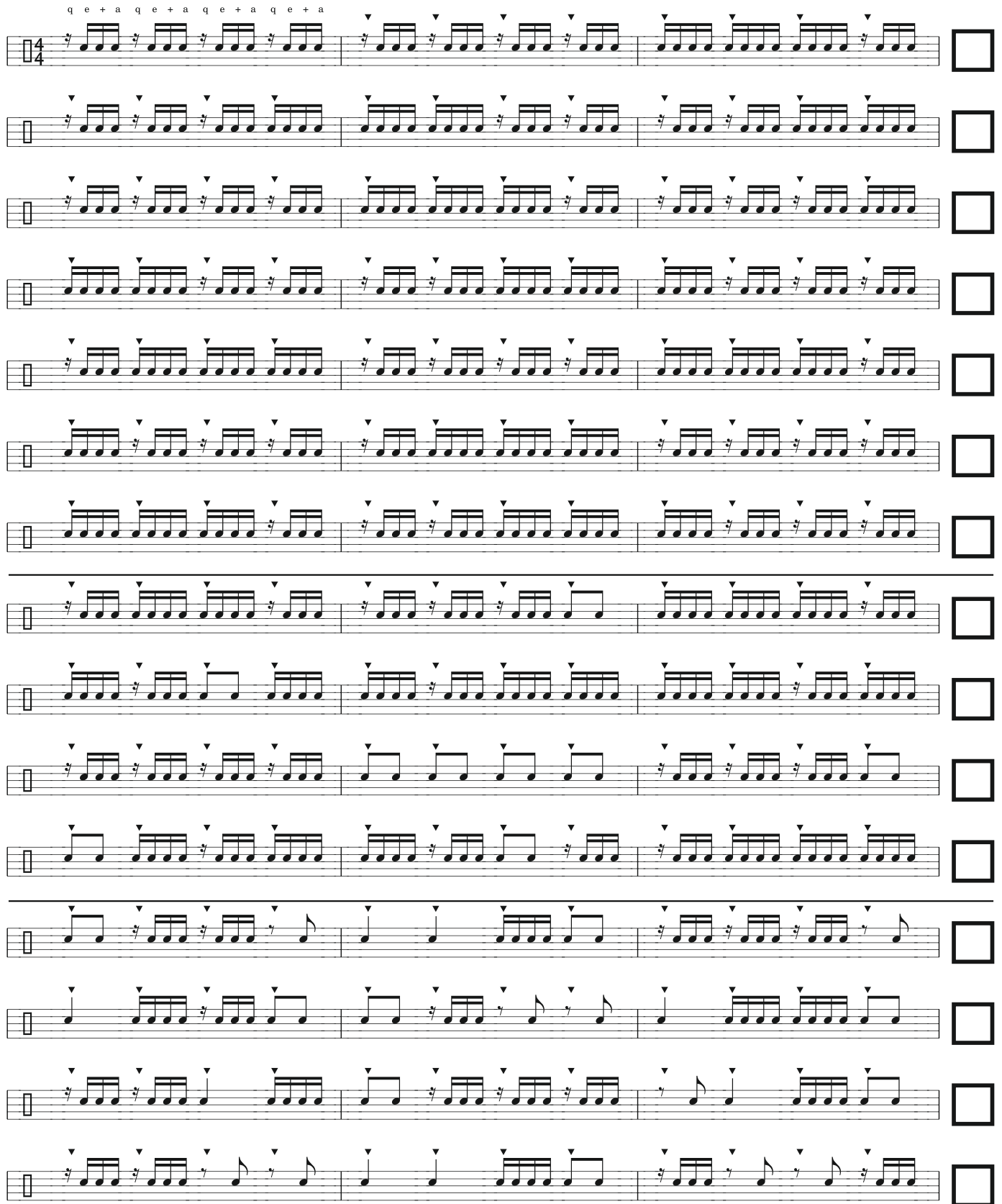
שש עשרות QE+ ^{q e +}

q e + a q e + a q e + a q e + a

4/4

E+A שש עשרות

q e + a q e + a q e + a q e + a

שש עשרות ^{q e} QE

q e + a q e + a q e + a q e + a

4/4

□

□

□

□

□

□

□

□

□

□

□

□

□

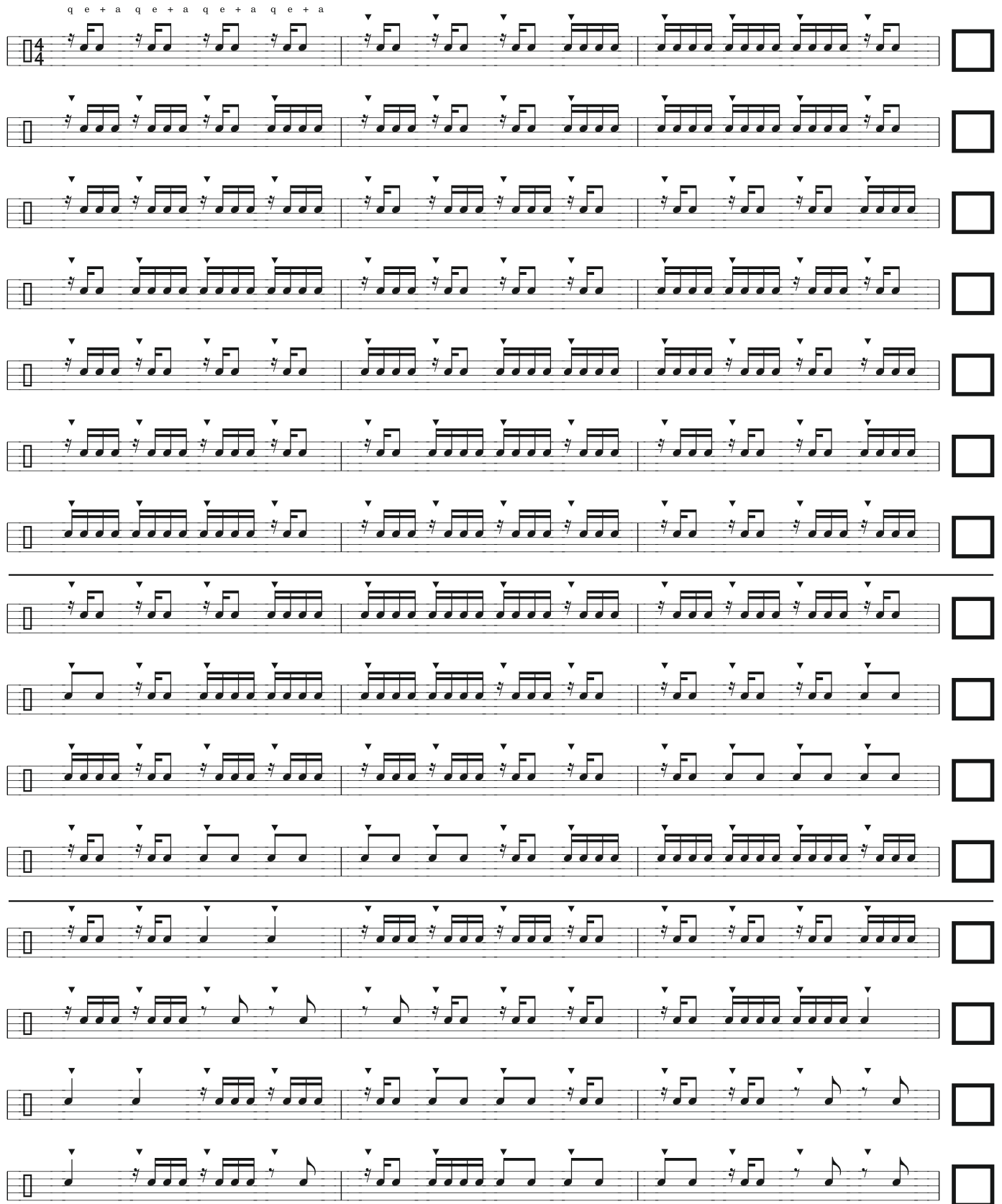
□

□

□

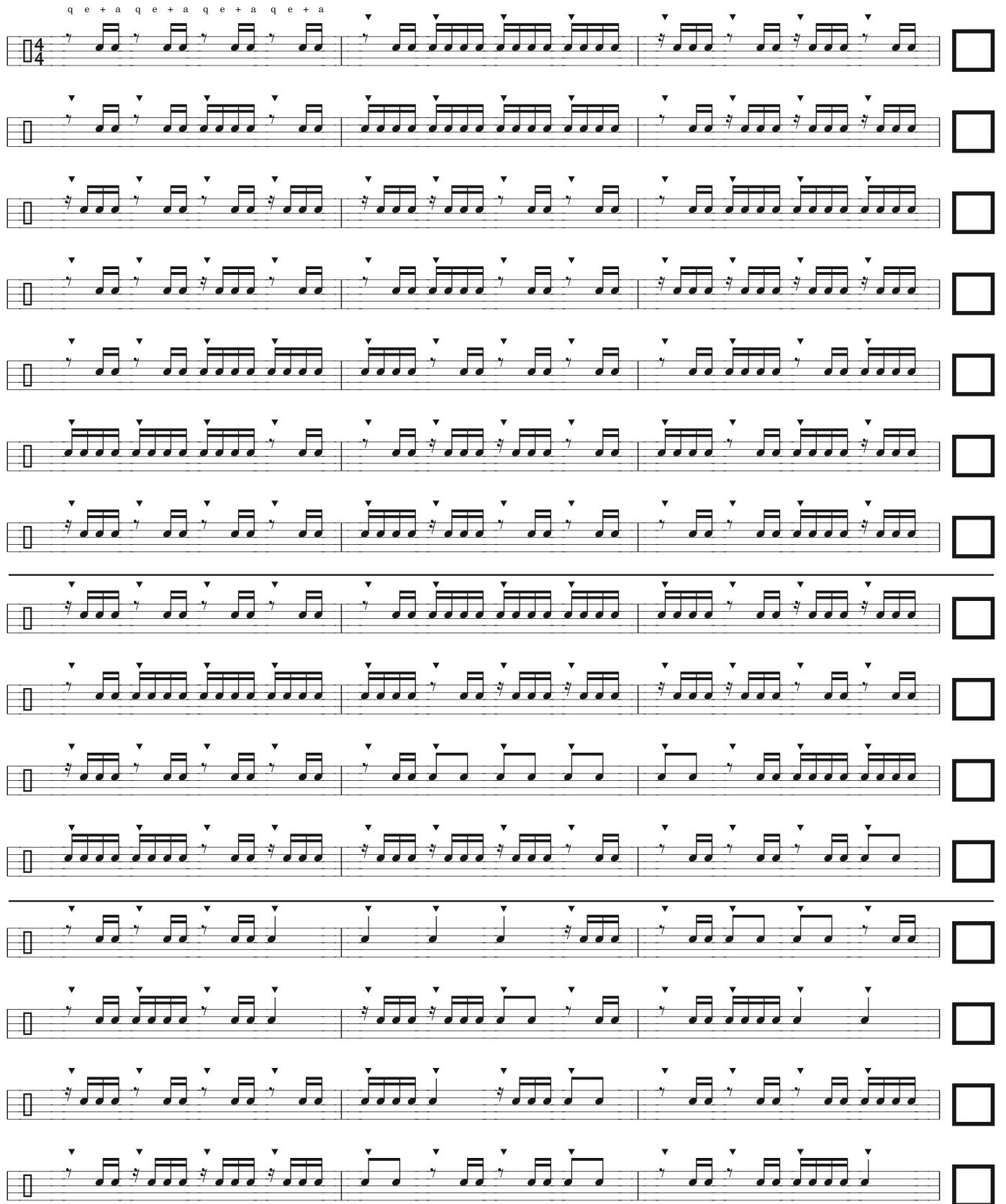
E+ שש עשרות

q e + a q e + a q e + a q e + a

שש עשרות +A

q e + a q e + a q e + a q e + a

שש עשרות EA

q e + a q e + a q e + a q e + a

שש עשרות QEA q e a

q e + a q e + a q e + a q e + a

The musical score consists of 15 staves, each with a checkbox on the right. The first staff is in 4/4 time and includes the rhythmic pattern 'q e + a q e + a q e + a q e + a'. The notes are primarily eighth and sixteenth notes, often beamed together. The score is organized into three groups of five staves each, separated by horizontal lines. The first group of five staves contains the rhythmic pattern 'q e + a q e + a q e + a q e + a' above the first staff. The subsequent staves in each group contain musical notation with various note values and rests. The checkboxes are empty.

שש עשרות QA

q e + a q e + a q e + a q e + a

שש עשרות E

q e + a q e + a q e + a q e + a

q e + a q e + a q e + a q e + a

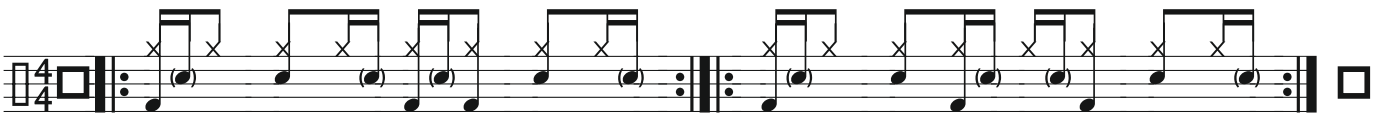
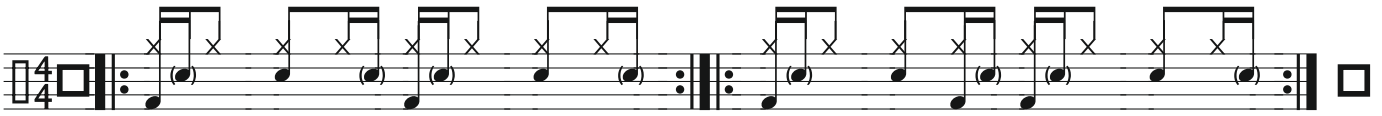
שש עשרות A

q e + a q e + a q e + a q e + a

15 staves of musical notation, each with a square box to its right.

קצת פאנק בסור

כעת ננגן את המקצבי הרוק, אך נוסיף על הסור תווים רפויים ב-E וב-A.

נסה לשלב את מקצבי הפאנק שתירגלת עד עכשיו למקצב אחד המתפרס על פני שתי תיבות.

קצת פאנק בבס

כעת ננגן כמה מקצבי פאנק, כאשר חלק מהפעימות של הבס מנוגנים על ה-E וה-A.

נסה לשלב את מקצבי הדיסקו שתירגלת עד עכשיו למקצב אחד המתפרס על פני שתי תיבות.

תירגול כל הביטויים מול כל הביטויים

לאחר שהכרנו את כל ביטויי חלקי שש עשרה, נעבור עליהם שוב כאשר כל ביטוי יקבל אחריו כל רצף אפשרי בחלקי שש עשרה שיבוא אחריו.

Q

Exercise Q consists of four staves of music in 2/4 time. Each staff begins with a quarter note followed by a quarter rest, then continues with a sequence of eighth and sixteenth notes. To the right of each staff is a square box for a response.

E

Exercise E consists of four staves of music in 2/4 time. Each staff begins with a quarter note followed by a quarter rest, then continues with a sequence of eighth and sixteenth notes. To the right of each staff is a square box for a response.

+

Exercise + consists of four staves of music in 2/4 time. Each staff begins with a quarter note followed by a quarter rest, then continues with a sequence of eighth and sixteenth notes. To the right of each staff is a square box for a response.

תירגול כל הביטויים מול כל הביטויים

A

Section A consists of four staves of music in 2/4 time. Each staff begins with a square box containing the number 2 over 4. The notation includes various rhythmic patterns such as quarter notes, eighth notes, and sixteenth notes, often with accents or slurs. To the right of each staff is a square box for marking.

Q+

Section Q+ consists of four staves of music in 2/4 time. Each staff begins with a square box containing the number 2 over 4. The notation includes various rhythmic patterns such as quarter notes, eighth notes, and sixteenth notes, often with accents or slurs. To the right of each staff is a square box for marking.

EA

Section EA consists of four staves of music in 2/4 time. Each staff begins with a square box containing the number 2 over 4. The notation includes various rhythmic patterns such as quarter notes, eighth notes, and sixteenth notes, often with accents or slurs. To the right of each staff is a square box for marking.

תירגול כל הביטויים מול כל הביטויים

QE

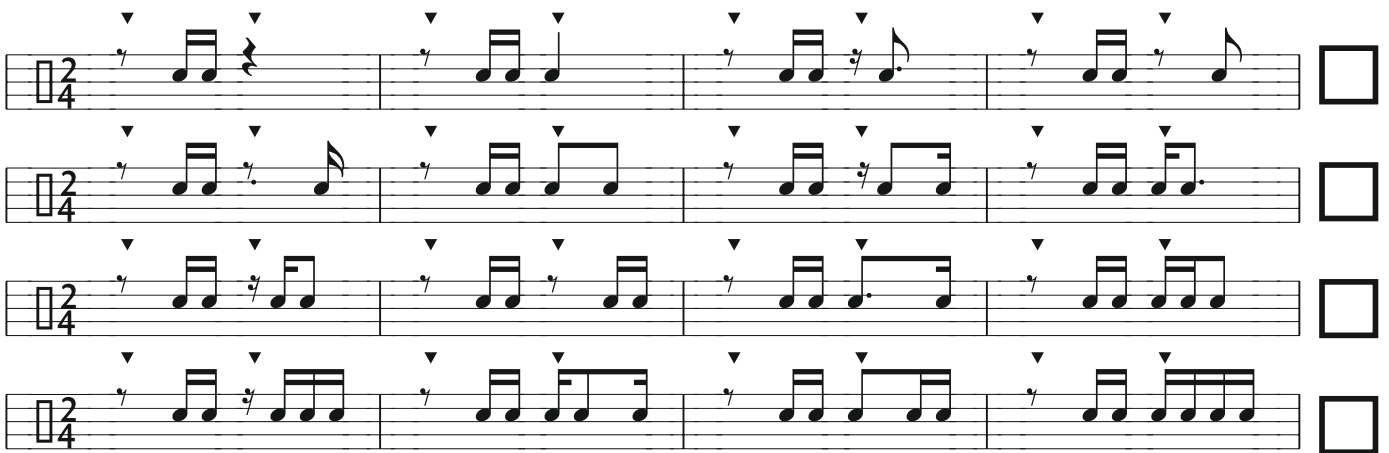
Four staves of musical notation in 2/4 time, each with a square box to its right. The notation includes eighth and sixteenth notes with accents and slurs.

E+

Four staves of musical notation in 2/4 time, each with a square box to its right. The notation includes eighth and sixteenth notes with accents and slurs.

+A

Four staves of musical notation in 2/4 time, each with a square box to its right. The notation includes eighth and sixteenth notes with accents and slurs.

תירגול כל הביטויים מול כל הביטויים

QA

QA

2/4

2/4

2/4

2/4

Four staves of music in 2/4 time, each ending with a checkbox. The notation includes quarter notes, eighth notes, and rests.

QE+

QE+

2/4

2/4

2/4

2/4

Four staves of music in 2/4 time, each ending with a checkbox. The notation includes quarter notes, eighth notes, and rests.

E+A

E+A

2/4

2/4

2/4

2/4

Four staves of music in 2/4 time, each ending with a checkbox. The notation includes quarter notes, eighth notes, and rests.

תירגול כל הביטויים מול כל הביטויים

QEA

QEA exercise musical notation. It consists of four staves in 2/4 time. The first staff starts with a treble clef and a 2/4 time signature. The notation includes quarter notes, eighth notes, and sixteenth notes, with various rests and accents. To the right of each staff is a square box for marking.

Q+A

Q+A exercise musical notation. It consists of four staves in 2/4 time. The notation includes quarter notes, eighth notes, and sixteenth notes, with various rests and accents. To the right of each staff is a square box for marking.

QE+A

QE+A exercise musical notation. It consists of four staves in 2/4 time. The notation includes quarter notes, eighth notes, and sixteenth notes, with various rests and accents. To the right of each staff is a square box for marking.

פרמוטציות.

שים לב שחוברת זו אינה מכילה כמות מרובה של מקצבים. השיטה של החוברת זו היא לקחת מבנה מסויים של מקצב ואז ללעוס אותו עם כל צירוף אפשרי על גבי מבנה מקצב זה.

כדי לפתח את עצמך באופן שיטתי ויסודי, חשוב שתכיר את המונח פרמוטציה. המונח פרמוטציה הוא כאשר אנו מזיחים תו למקום הבא שלו בספירה. היינו הרבע ואח"כ ה-E, אח"כ ה-Aנד ולבסוף ה-A וכן הלאה.

הנגינה עצמה היא אמנם רגשית, אך האימון צריך להיות מתמטי ושכלי. פיתוח עצמי מול פרמוטציות היא חשובה מכמה וכמה סיבות.

הראשונה שבהם היא, כי אימון כל תבנית עם פרמוטציות, מעניקה גמישות וחופשיות בנגינה.

הסיבה השניה היא, כי כך אתה בטוח שאתה מכסה את כל האופציות בלי להשאיר חורים, המון מתופפים וגם מנוסים, אם הם לא התאמנו בצורה כזאת עם פרמוטציות יש להם חורים שיתכן שהם בכלל לא מודעים אליו עד שהם נתקלים בו.

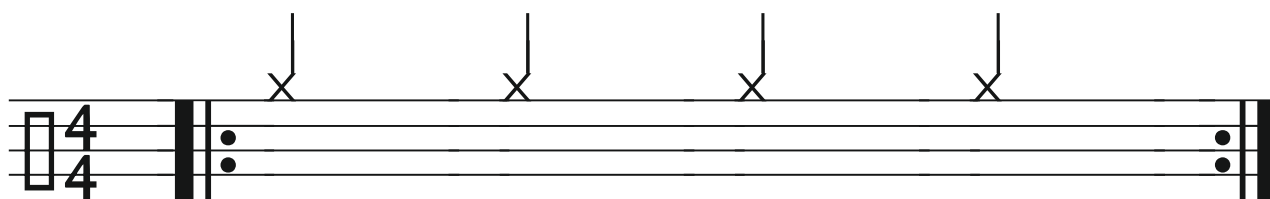
הסיבה השלישית היא, שאתה מפתח תחושה חזקה של חלוקות הזמן בתוך כל מבנה.

הסיבה הרביעית היא, כי עבודה מול כל פרמוטציה אפשרית, מחזקת את היכולת של המופף לנגן "טייט" כאשר כל איבר מנגן בדיוק עם שאר האיברים

והסיבה האחרונה היא, כי אין כמו עבודה עם פרמוטציות כדי לפתח קואורדינציה מלאה.

פרמוטציות הבס מול רבעים

אנו נחזיק רבעים על ההייהט, ונעבור על כל אפשרויות של השש עשרות בבס.

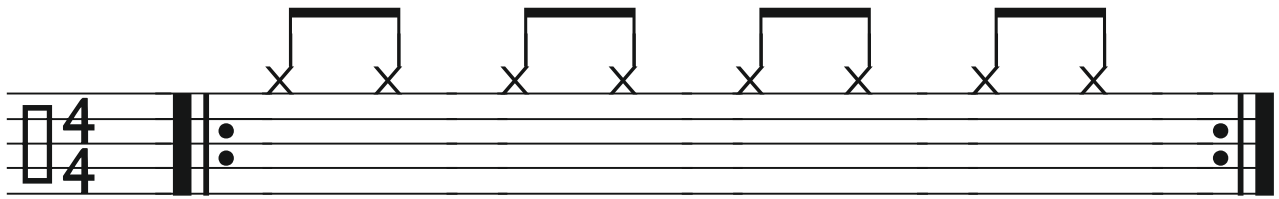
לאחר התירגול עם הבס, עבור על כל האפשרויות שוב כאשר הסנר מחליף את תפקיד בבס.

שים לב המהירות אינה חשובה כאן, תתחיל להתאמן במהירות נמוכה, ולאט לאט תגביר את מהירות המטרונום ב-5 bpm ועם הזמן תוכל לנגן שתים או שלושה בסיס רציפות.

Seven musical staves, each in 4/4 time, showing a sequence of bass exercises. Each staff starts with a repeat sign and ends with a square box. The exercises progress from simple quarter notes to more complex eighth and sixteenth note patterns. The first staff has four 'x' marks above the staff. The second staff has four 'x' marks above the staff. The third staff has four 'x' marks above the staff. The fourth staff has four 'x' marks above the staff. The fifth staff has four 'x' marks above the staff. The sixth staff has four 'x' marks above the staff. The seventh staff has four 'x' marks above the staff.

פרמוטציות הבס מול שמיניות

אנו נחזיק שמיניות על ההיטה, ונעבור על כל אפשרויות של השש עשרות בבס.

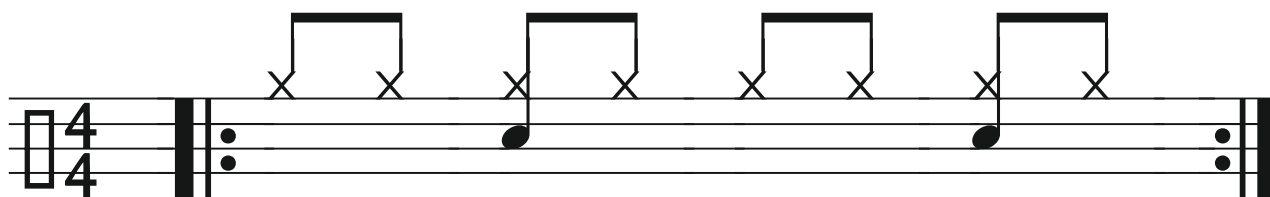
לאחר התירגול עם הבס, עבור על כל האפשרויות שוב כאשר הסנר מחליף את תפקיד בבס.

שים לב המהירות אינה חשובה כאן, תתחיל להתאמן במהירות נמוכה, ולאט לאט תגביר את מהירות המטרונום ב-5 bpm ועם הזמן תוכל לנגן שתים או שלושה בסיס רציפות.

פרמוטציות הבס עם באקביט

המקצב הזה הוא התבנית שנעבוד עליה, יד ימין מנגנת שמיניות רציפות על ההייהט, הסנר על 2 ו-4.

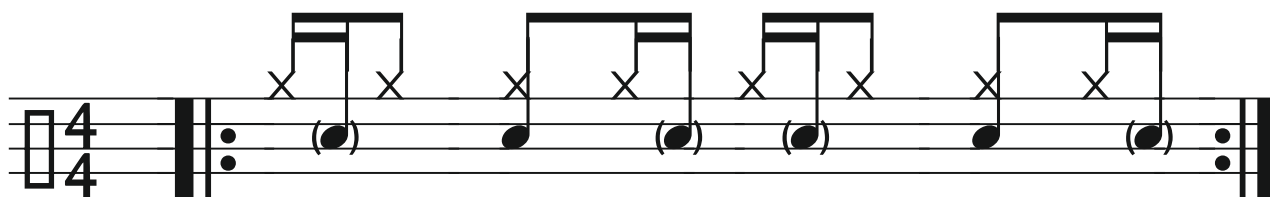

קעת על גבי התבנית הבסיסית הזאת, אנו נעבור על כל אפשרויות חלקי השש עשרה (חוץ משש עשרות רציפות בבס. באופן כזה אתה תפתח את הקואורדינציה והכולת כדי לנגן כל מקצב שמיניות ולנגן בבס מה שיעלה בדעתך בצורה חופשית.

שים לב המהירות אינה חשובה כאן, תתחיל להתאמן במהירות נמוכה, ולאט לאט תגביר את

פרמוטציות הבס עם גאוסט נאוטס

כאן אנו נוסיף למקצב תווים רפויים, קרי גאוסט נאוטס.

כמו לפני כן, על גבי התבנית הבסיסית הזאת אנו נעבור על כל אפשרויות חלקי השש עשרה (חוץ משש עשרויות רציפות בבס). הפרמוטציות האלו נראים בתחילה מסובך, אבל אם תתעקש תצליח ללא ספק.

שים לב המהירות אינה חשובה כאן, תתחיל להתאמן במהירות נמוכה, ולאט לאט תגביר את

תירגול קריאה 1

הדפים הבאים יכילו תרגילים עם כל התווים בחלקי 16 ללא גלגלי העזר.
לא צריך למהר אבל חשוב לבצע תרגילים אלו מול מטרונום.

The image displays 15 horizontal musical staves, each containing a sequence of rhythmic patterns. The patterns are written in 4/4 time and consist of eighth and sixteenth notes, often with beams connecting them. The patterns vary in complexity and grouping. To the right of each staff is a small, empty square box, likely for marking or grading.

תירגול קריאה 2

A musical exercise sheet for guitar, featuring 14 staves of music in 4/4 time. Each staff contains a sequence of notes and rests, with a small square checkbox to the right of each staff. The music is written in a single system, with each staff representing a different part of the exercise. The notes are primarily eighth and sixteenth notes, often beamed together. The exercise is designed to be played in a specific sequence, as indicated by the checkboxes.

תירגול קריאה 3

This page contains a musical exercise titled "תירגול קריאה 3" (Reading Exercise 3). It consists of 15 horizontal staves of music, each in 4/4 time. The music is written in a simple, rhythmic style using eighth and sixteenth notes, often with beams connecting them. Each staff concludes with a square box, likely for a student to write their name or a score. The exercises are arranged in a grid-like fashion, with three measures per staff.

תירגול קריאה 4

This page contains a rhythmic exercise consisting of 15 staves of music. Each staff begins with a 4/4 time signature and contains three measures of rhythmic notation. The notation includes various note values such as quarter notes, eighth notes, and sixteenth notes, along with rests and accents. At the end of each staff is a square box, likely for a student to write their name or score.

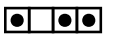
תירגול קריאה 5

A musical exercise sheet for reading practice, consisting of 15 staves of music. Each staff begins with a treble clef and a 4/4 time signature. The notation includes various rhythmic patterns such as eighth and sixteenth notes, rests, and beams. To the right of each staff is a small, empty square box, likely for marking progress or completion. The exercises are arranged in a grid-like fashion, with three measures per staff.

תירגול קריאה 6

This page contains a rhythmic exercise consisting of 15 staves of music. Each staff begins with a 4/4 time signature. The notation includes various rhythmic patterns such as eighth notes, quarter notes, and sixteenth notes, often with accents or slurs. The exercise is designed to be read and performed. To the right of each staff is a square box, likely for marking or grading.

תירגול כתיבה

בתרגיל הבא, אסמן לך ביטויים שונים בתוך קוביות. ריבוע עם עיגול פירושו נקישה וריבוע ריק פירושו מנוחה. עליך לכתוב על החמשה את הביטויים כתווים. הביטויים מקורן מהמקצבים הלטיניים הברזיליאנים והאפרו קובניים, זוהי הזדמנות להכיר תבניות אלו.

אתה כותב אני מסמן (קריאה משמאל לימין)

סון קלווה

רומבה קלווה

קלווה אוריגינל דה לה רומבה

בוסה נובה

פרטידו אלטו

סמבה אוריגינל

סמבה דה מורו

סמבה טלקוטקו

סמבה רייגה

סמבה אגוגו

סמבה בטוקדה

קאסקארה

מוזמביק ניו יורק

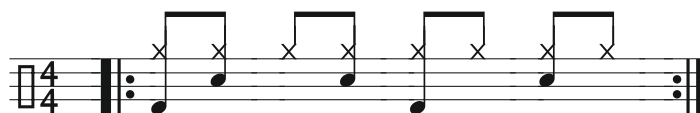
המוזמביק הקובני

קאסקרה 2 (קאטא)

תבנית הממבו

מקצבים מזרחיים

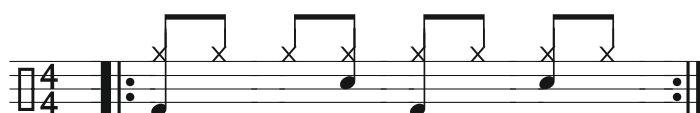
הבה נלמד כמה מקצבים מזרחיים בסיסיים בשמיניות ובשש עשריות על שמותיהם כפי שהם מכוונים
אם מנגנים אותם על הדרבוקה.

 מקסום

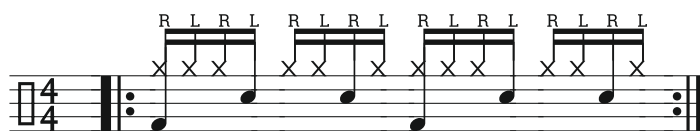
 פלאחי (מקסום מהירות כפולה)

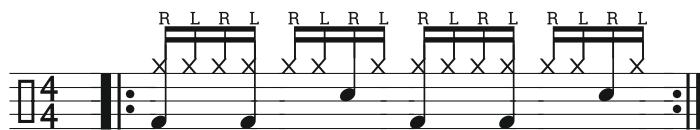
 סעידי

 בלאדי

 עיוב

 עיוב שש עשריות

 מלפוף

 חאליגי

 באיוק

פריילאך

מקצב הפריילאך הוא מקצב המבוסס 3:3:2 והוא נפוץ מאוד במוסיקה החסידית, שים לב שכאן שיניתי את הבסים ורגל ההייהט לסטם תחתון, זוהי הצורה שלרוב ישתמשו בה.

רגאטון

עוד מקצב שנכנס חזק למוסיקה החרדית בשנים האחרונות הוא הרגאטון. כמו הפריילאך אף הוא מבוסס 3:3:2. העיקר בסגנון הזה הוא פעימת ה-3:3:2 שאפשר לשמר עם הסנר או הבס. בכל ווריאציה שתבחר פעימה זו חייבת לקרות.

בווריאציה הזאת, אנו ננגן שמיניות בהייהט כאשר הבס והסנר יחד מנגנים את פעימת ה-3:3:2.

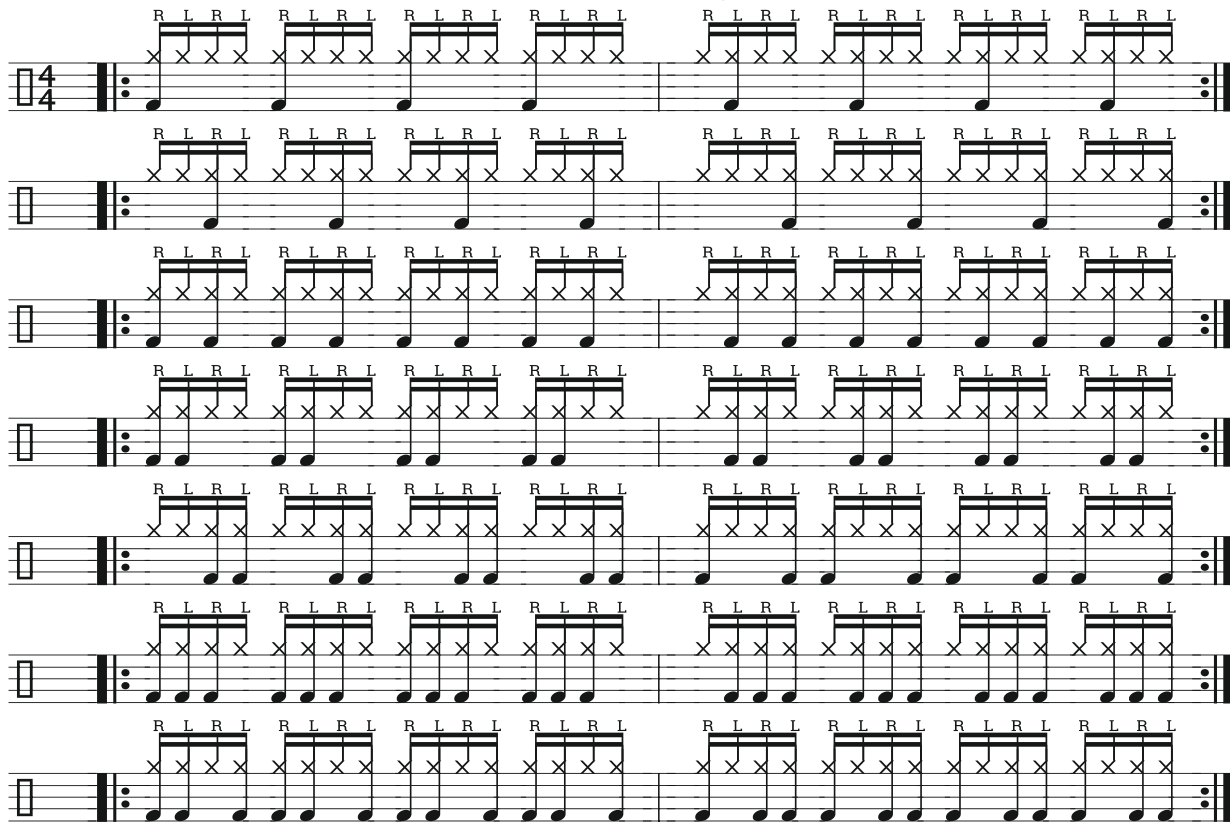
בווריאציה הזאת, אנו מנגנים שמיניות על הייהט כאשר הסנר מעניק את פעימת ה-3:3:2, ואילו הבס מנגן פשוט רבעים.

הווריאציה הזאת היא קצת יותר מאתגרת. הסנר והבס מנגנים את פעימת ה-3:3:2, אך ההייהט מנגן QE+

פרמוטציות מול שש עשרות.

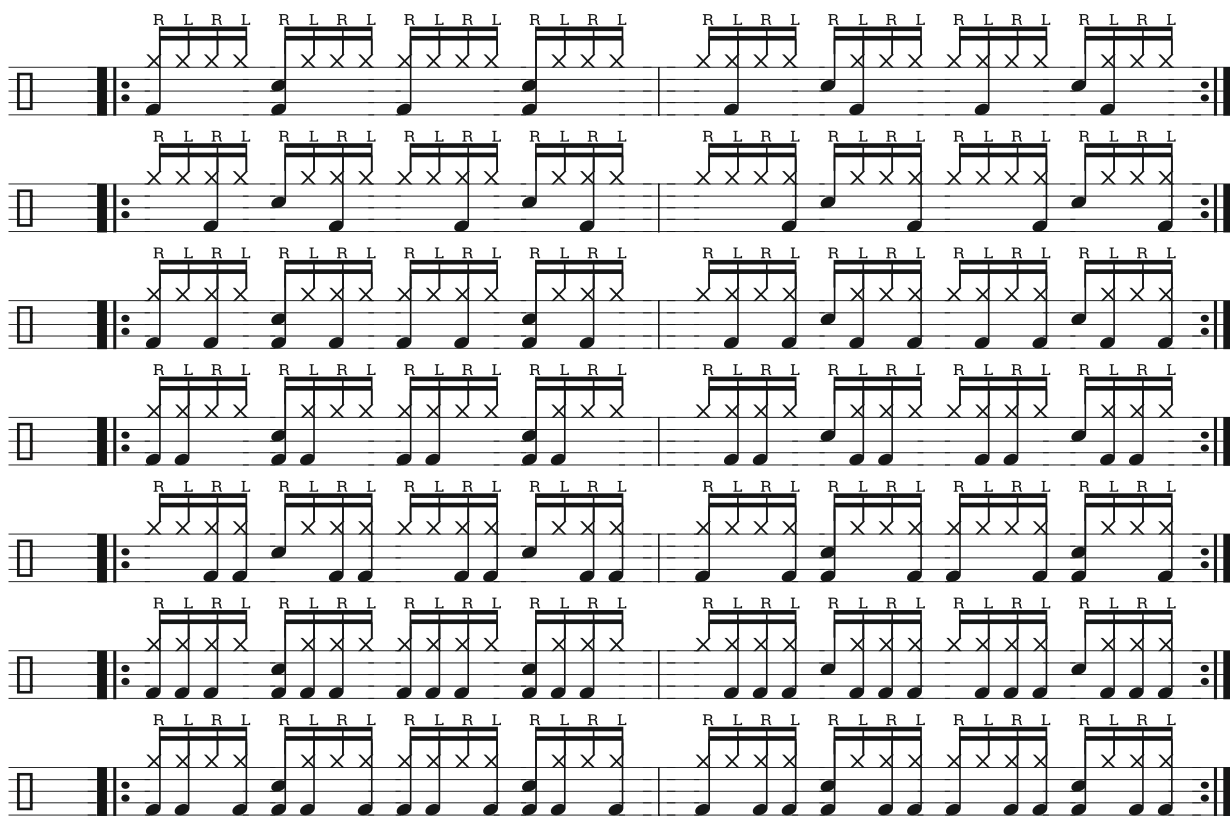
נתחיל עם שש עשרות על ההיטה ימין שמאל ימין שמאל, כעת בבס ננגן את כל ביטויי

השש עשרות האפשריים.

The first exercise consists of six staves of music. The first staff is in 4/4 time. Each staff contains a sequence of rhythmic patterns and fretting diagrams. The patterns are: R L R L, R L R L, R L R L, R L R L, R L R L, R L R L, R L R L, R L R L. The fretting diagrams show the placement of fingers on the strings for each note.

כעת ננגן את אותו התרגיל רק עם הבאקביט ברבע השני והרביעי.

The second exercise consists of six staves of music. Each staff contains a sequence of rhythmic patterns and fretting diagrams. The patterns are: R L R L, R L R L, R L R L, R L R L, R L R L, R L R L, R L R L, R L R L. The fretting diagrams show the placement of fingers on the strings for each note.